

ВШАНОВАНО СЛАВЕТНОГО
ПОВСТАНСЬКОГО
КОБЗАРЯ АНТІНА МИТЯЯ

2

УКРАЇНА ДОСІ ВВАЖАЄ
НАЙКРАЩИМ ЛІДЕРОМ
ГЕТЬМАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

5

ПУГАЧОВ І РАЗІН –
УКРАЇНСЬКІ
КОЗАКИ

7

Козацькому роду нема переводу!

Козацький край

№12 (54)
21 серпня 2013 р.

**Століттями наші предки
воювали за волю нації
і самостійність
української держави,
щоб сьогодні
ми могли один
одного вітати...**

**З ДНЕМ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ!**

Олег ОСТРОВСЬКИЙ

3 Днем Волі нашої держави!...

День Незалежності – дата, яка радує патріотів держави і лякає її ворогів. Лякає не реальними звершеннями на шляху побудови абсолютної державної самостійності – на жаль, цього досі не сталося. Проте змушує ворогів тремтіти з люті від усвідомлення того, що вже цілих 22 роки українська молодь зростає вільною, без старечої звички озиратися на сусідку, яка прагне бути за «старшу сестру»...

Загляньмо у недалеке минуле – за сотню років, коли на відміну від нашого мирного часу гули бої Першої світової. За приклад візьмемо долю звичайного хлопця з прикарпатського села Середній Березів. Єдина причина, чому виберемо історію саме його життя, це те що Степан Сулятицький народився саме 24 серпня і рівно сто років тому став повнолітнім – 24 серпня 1913 року Степанові виповнилося 18 років. Його батько був заможним і шанованим сільським війтом, проте відмовляти хлопця від служби у війську не став – Степан практично з-за парти в гімназії вирушив на фронт. У буремному 1918 році сотник Сулятицький вже очолює скорострілюю сотню Гуцульського куреня, підпорядковану спочатку 11-й бригаді УСС, а потім Українській Галицькій Армії. Зовсім скоро цей курінь відзначиться у боях за волю Західно-Української Народної Республіки. За героїзм у боях під Львовом військовий міністр ЗУНР Вітовський наказом по війську підніс стрільців куреня «до гідності лицарів»...

Влітку 1919 року 24-річний сотник Сулятицький привів свою сотню за Збруч – допомагати братам з центральної України в боях проти загарбників з Росії. Багнети сотні пронизували і червоних, і білих окупантів...

Після поразки визвольних змагань був у польському таборі для інтернованих, а потім переїхав до Чехословаччини і навчався у престижному Празькому Карловому університеті на природничому факультеті, де здобув вчений ступінь доктора наук. Однак, на переконання Степана: «чиста наука в умовах бездержав'я твоєї нації завелика розкіш», тому він стає членом УВО та Групи Націоналістичної Молоді, а з 1929 року – членом і одним із засновників ОУН.

У 1938 році провід ОУН направляє його як одного із найдосвідченіших вояків на Закарпаття для організації захисту молодої держави – Карпатської України. В березні 1939 року Степан Сулятицький зі своїми бійцями Карпатської Січі керував збройною обороною міста Хуст від військ угорських окупантів. Після падіння Карпатської України очолював військову референтуру ПУНУ, брав участь у створенні УЦК та Українського Допомогового Комітету в Кракові, був викладачем старшинської школи ОУН.

З початком німецько-більшовицької бойни Степан Сулятицький на чолі похідних груп ОУН прибуває до Києва, разом із поетом Олегом Ольжичем. Як і багато інших в ОУН, дещо наївно мріє скористатися випадком, щоб відновити українську державність. Загальновідома доля тих, хто в це вірив – кинуті в тюрми і закатовані в гестапо – скажімо, як той же Ольжич, замучений у концтаборі Заксенгаузен... Перейшовши у підпілля, Сулятицький уцілів у горнилі війни, а після її закінчення став харизматичною постаттю українського націоналістичного руху в Західній Європі...

Може хтось скаже, що то – випадкова доля фанатика визвольної ідеї, який боровся за незалежність України проти польських, російських, угорських і німецьких поневолювачів. Та доля близьких йому людей була такою ж. Рідний брат Степана, Михайло Сулятицький поневірявся «за націоналізм» спочатку у польських, а потім у радянських концтаборах, племінник Мирослав належав до СБ ОУН і загинув у бою проти чекістів у 1948 році. Близький родич Степана по материнській лінії, отець Василь Малкович, воював у рядах УГА, а потім емігрував на Захід – саме отець Василь відспівував вбитого агентом НКВД Степана Бандеру...

Це – історія окремої людини, народженої 24 серпня, та її родини. Тепер згадаймо, що в цій країні всі ми – одна велика родина. Як і в багатьох звичайних родинах, у нашій великій є ті, хто пам'ятає, якими були його предки-козаки, а є й ті, про кого ще Тарас Шевченко казав, що вони – «славних пращів великих правнуки погані»...

Як би не вили вовком ті, хто ненавидить самостійність нашої держави, та є незаперечний факт: незалежній Україні – 22! Це світле свято, проте в цей день і дещо сумно, коли згадуєш, скільки українців полягло за Волю. Тож у ці дні таким доречним є вітання, яке майже сотню років тому народилося в Холодному Яру і стало популярним по всій країні:

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

КРИЇВКУ-МУЗЕЙ НА МІСЦІ ГУРБИНЕЦЬКОЇ БИТВИ ОБІГРІВАЄ «БУРЖУЙКА», ЯКУ РОЗПАЛЮЮТЬ ГАСОМ... З ПРИПАСІВ УПА

Олег ОСТРОВСЬКИЙ, Андрій КРАВЕЦЬ

У чудовому місці вдалося побувати днями нам, редакторам двох газет з центральної України – у Гурбах, місцині на межі Рівненської, Тернопільської та Луцької областей, де в квітні 1944 року розігралася найбільша битва УПА проти більшовицьких окупантів.

Всього 5 тисяч українських повстанців протистояли тоді до зубів озброєним 30 тисячам солдатів каральних загонів НКВД, прикордонникам та піхотинцям, які мали у своєму розпорядженні бронепотяг, танки, артилерію і навіть авіацію. Після кількденних кровопролитних боїв воякам УПА вдалося прорвати кільце – розділившись на дві групи, більшість оточених вирвалися на волю, знищивши понад 800 карателів...

Реалізуючи спільний проєкт історичних досліджень Визвольної боротьби, редактори двох газет, «Козацького краю» та «Прес-Центру» відвідали Свято-Воскресенський монастир на Повстанських могилах, Пантеон Героїв на місці поховання 29 повстанців та музей-криївку УПА. Приємно вразила гостинність настоятеля монастиря ієромонаха Нифонта та «господаря криївки», депутата Здобунівської райради Сергія Кондрачука. Тут кипить будівництво на місці нової церкви, а підземний музей постійно поповнюється

новими експонатами... Тут є зіржавілі гільзи, зброя, яка колись належала повстанцям, каски, ікони, вицвілі український прапор. Є картина, яку малював священник отець Павло Назарчук (псевдо – «Хресний»), який був надрайонним провідником ОУН і загинув восени 1944-го. Є рушник, вишитий повстанською зв'язковою

Катериною Денисюк в часи її ув'язнення в таборах далекої Караганди...

У цій криївці – надзвичайна атмосфера. Можливо, тому, що знаєш: зовсім поруч під землею лежать герої, які полягли в бою за Незалежність Вітчизни. А ще – тому, що у піщі «буржуйці» підземної повстанської фортеці тріскотять дрова, розпалені гасом, який припасли... ще повстанці

УПА. Саме так: зовсім нещодавно Сергій Кондрачук знайшов у лісі за декілька кілометрів від криївки 200-літрову герметично закупорену металеву діжку – у ній залишилися близько 40 літрів прекрасної якості гасу. Очевидно, тут був так званий «магазин» – повстанська база-склад. Вогонь, розпалений тим гасом, зігрів не лише сирі стіни підземелля, він зігрів віру в те, що колись справжні герої боротьби за українську державу будуть належним чином вшановані цією державою...

ПОВСТАНСЬКОГО БАНДУРИСТА МИТЯ ВШАНУВАЛИ ВІДРАЗУ ДВІ ОБЛАСТІ

17 серпня, напередодні 93-ої річниці «Медвинської республіки», на Київщині і Черкащині вшанували головного її ідеолога, сліпого бандуриста-повстанця Антіна Митя. Урочистості, присвячені цьому великому патріоту України пройшли на Київщині та на Черкащині: в рідному селі Митя Медвині, яке раніше належало до Канівського повіту, у Лисянці, де він кобзарськими піснями піднімав народ на повстання та у Старій Буді Звенигородського району, де побритими таємно схоронили порубане більшовицькими шаблями тіло

їх духовного ватажка на місцевому кладовищі.

Місце захоронення стало відомо недавно, завдяки невтомній пошуковій роботі медвинських краєзнавців, а кошти на спорудження пам'ятника зібрали козаки Лисянського козацького полку УРК. Всю організаційну роботу по вшануванню пам'яті палкого революціонера і талановитого бандуриста взяв на себе наказний отаман Лисянського козацького полку УРК, краєзнавець Олександр Гаврилюк.

Виступаючи на мітингу – реквіємі отаман Черкаського обласного козацького товариства УРК Борис Марченко, письменник, президент історичного клубу «Холодний яр» Роман Коваль,

**СВІТЛИНА МАЙЖЕ СТОЛІТНЬОЇ
ДАВНИНИ: КОБЗАР АНТІН МИТЯЙ ГРАЄ,
ЙОГО СЛУХАЮТЬ ВОЯКИ АРМІЇ УНР**

поетеса, член правління Національної Ради жінок України Зоя Ружин, заслужений бандурист України Тарас Силенко наголошували, що ідеї свободи, єдності українського народу, за які загинув Антін Митя, актуальні і сьогодні, і так само за них потрібно боротися.

Спражнім апофеозом цього заходу стала пісня «Медвин горить» у виконанні козака Лисянського полку Михайла Вербицького, він же автор музики, на слова колишньої лисянки, відомої поетеси Валентини Войцехівської та прийом до лав полку 22 нових козаків і берегинь.

**www.pres-centr.
ck.ua**

**КОБЗАР ТАРАС СИЛЕНКО ТОГО ДНЯ СПІВАВ НА
МОГИЛІ ПОЛЕГЛОГО В БОЮ СОРАТНИКА ПО ЗБРОЇ,
ЯКОЮ В УКРАЇНІ ТАК ЧАСТО СТАВАЛА КОБЗА...**

ДО ЦЕРКВИ У ХОЛОДНОМУ ЯРУ ВЕЗУТЬ ЗЕМЛЮ ЗІ ЗНАКОВИХ МІСЦЬ, ДЕ БОРОЛИСЬ ЗА ВОЛЮ...

Петро ДОБРО, фото Олега ГОЛУБА

На свято Яблуневого Спаса козацьку церкву Петра Багатостраждального (Калнишевського) у Холодному Яру навістили козаки з Кіровоградщини.

Вклонилися символічній могилі останнього кошового отамана Запорозької Січі і висипали між її камені землю, привезену із місць, де колись були садиби борців за Волю України: з Цвітного – на вшанування отамана Пилипа Хмари, а з Гутниці – в честь Явтуха Крячка, козака повстанської сотні Архипа Бондаренка.

Нагадаємо: звичай звозити на символічну могилу Калнишевського землю зі знакових місць, пов'язаних з Визвольною боротьбою, започатковано торік. Тоді отець Василь Циріль та троє журналістів – Олег Островський, Андрій Кравець і Володимир Гамалиця – привезли землю з острова Хортиця, де була Запорозька Січ, з родового дворища Калнишевських на Сумщині та з російських Соловецьких островів серед Білого моря, де в монастирі спочив ув'язнений царатом останній ватажок Запорозької Січі...

В УКРАЇНІ ШВИДКИМИ ТЕМПАМИ ЗРОСТАЄ ПОПУЛЯРНІСТЬ РУХУ

«РОСІЙСЬКОМОВНИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ»

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
РОСІЙСЬКОМОВНІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ

І повіє новий вогонь з Холодного Яру...

М.Т.Шевченко

Про те, хто і для чого створив громадський рух «Російськомовні українські націоналісти», розповідає один із його засновників 45-річний киянин **Сергій Замілюхін**.

— Це поняття вперше голосно проговорене 2008 року. Чоловік із Дніпропетровська під ніком Серг озвучив його в народних блогах на «Українській правді». Та стаття взірвала інтернет. Натрапив на неї 2010-го. Читаючи, багато хто пережив прозріння. Була маса відгуків: «О, і я так мислю!», «От як називаються мої почуття!». Цих людей, може, не дуже видно, бо багато кому незручно навіть родичам зізнатися: я говорю російською, але — український націоналіст, поважаю Бандеру. Щоб могли відкрито обговорювати свої погляди, у квітні 2012 року я створив групу РУН «ВКонтакте».

Як пішли справи?

— За два місяці до групи «налігала» тисяча учасників групи. Коли було дві тисячі, на Покрову

осторонь політичного життя країни не вдається. Але це має визріти.

Що штовхає вас у політику?

— Політики в Україні не займаються політикою, а грають в ігри, де ролі давно розподілені. Це стоїть у першу чергу опозиціонерів — беззубість, кулуарні домовленості, переважання партійних інтересів, гра в «рейтинги» тощо. І головне — народ

не відчуває ширості. Акцію «Вставай, Україно!» ми розцінюємо як «випускання пари». А хочеться, щоб політики при будь-якому питанні керувалися одним: «Як це позначиться на моїй нації?».

Хто приходить до вашої ідеї? Як це пов'язано з віком, соціальним станом?

— На зустрічах бувають і ті, кому під 60. Це скоріш не вікове, а залежить від усвідомлення.

Серед націоналістів-східняків багато молоді. Бо за 20 років незалежності сприйняли Україну як

Я ГОВОРЮ ПО-РУССКИ

ВРЕМЕННО

Я УКРАИНЕЦ

НАЗАВЖДИ

надрукували просвітницьку листівку для Південного Сходу «Расскажи правду об УПА». На ній мама над дитиною і 10 тез, що розвінчують радянські міфи: «УПА має стосунок до фашизму», «Шухевич нагороджений німецьким хрестом». 10 тисяч листівок роздали по 16 містах...

Потім на зустрічі в Харкові вирішили вибудувати організацію. Є осередки в Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Дніпропетровську, Києві. Готуємо реєстрацію всеукраїнської громадської організації.

ЛЕГІОНИ УКРАЇНСЬКОГО СВІТУ

ГІДНІ НАЩАДКИ ВЕЛИКИХ ПРАЩУРІВ

«Емблема Російськомовних українських націоналістів — абрєвіатура, літери якої стилізовані під тризуб і написані золотом на блакитному фоні»

ласка». Оце природне повернення до мови.

Вважаєте російськомовність шкідливим явищем?

— Так, бо назвавши російську рідною, за якеся покоління й самі назвуться російським народом. Кремль казатиме: «В Украине русских ущемляют». Яких «русских», якщо 10 років тому в Україні було всього 17 процентів етнічних росіян?!

Москва міцно вбила в голову думку, що рідна мова — та, з якою народився. Але зрусифікований українець з'являється на світ із російською, бо її нав'язали його предкам. А рідна — мова його нації. На Сході цього ще незрозуміли.

А на Заході деякі патріоти не усвідомлюють, що не всі російськомовні — «москалі». Що цих братів треба повертати в лоно української нації.

Що скажете західнякам, які не бачать просвітку на Сході й задля зближення з Європою готові «відпустити баласт» у вигляді Криму чи Донбасу?

— Така людина, скоріше за все, росла в сім'ї сама.

Уявіть, ви — успішний 40-річний бізнесмен, відвідуєте спортзал, бачитеся з друзями. Дітям теж треба відляти увагу. А наймолодший син — неслухняний, вічно кудись улізе. Хіба віддасте його сусіду? Тож ми говоримо, що наші діти — це й Крим, і Лемківщина. Це — українці, яких свого часу забрали в притулок. Чому маю віддавати їх у чужу сім'ю?

Сергій Замілюхін: «Минулорічний "мовний" закон підштовхнув багатьох перейти на українську. Маю друзів у Запоріжжі, Києві, які так зробили»

Сергій Замілюхін народився у Києві 1968 року. Батько з Луганщини, мати — з Вінниччини. Інженери. Закінчив школу №216 на Оболоні. В старших класах грав на барабанах у вокально-інструментальному ансамблі й виконував головні ролі у шкільному театрі. Поступив в Інститут інженерів цивільної авіації, тепер НАУ. 1993-го отримав диплом інженера-механіка літальних апаратів, але ніколи не працював за спеціальністю. Займався фермерством в Обухівському районі, потім заснував рекламну фірму, а згодом — друкарню. Зараз від бізнесу відійшов. Дружина — архітектор, білоруска. Доньці Христині 2,5 року.

НА «БАНДЕРШТАТІ» МОЛОДЬ ВИШИКУВАЛАСЯ У ГІГАНТСЬКИЙ ТРИЗУБ

Фестиваль українського опору
«Бандерштат» пройшов
3-4 серпня у Луцьку під гаслом
«Націоналізм – ідеологія молодих!»

Хедлайнерами фестивалю стали гурти «Тартак» і «Скрябін». Окрім них на «Бандерштаті» зіграли: Етнатерра (Волинський), Різак (Калуш), ЗЛАМ (Київ), Кімната Гретхен (Дніпропетровськ), КЕТО (Луцьк), Етсетера (Суми), Golev (Луцьк), Panke Shava (Хмельницький), Триста8ісім (Ужгород), Холодне Сонце (Тернопіль), Кораллі (Івано-Франківськ), O.TORVALD (Київ) та Sciana (Брест, Білорусь). На фестиваль зібралися глядачі з Луцька, Рівного, Львова, Черкаса, Умані, Дніпропетровська, Полтави та інших куточків України, а також з Білорусі, Польщі та США. Фестиваль вразив гуртучасники абсолютною тверезістю: як і в попередні роки, на «Бандерштаті» було суворо заборонено вживання алкоголю. Безпеку на «Бандерштаті» забезпечували міцні хлопці з організації «Патріот України».

Єдиним прикритим інцидентом було те, що дорогою на «Бандерштат» львівський гурт «Механічний апельсин» потрапив у дорожньо-транспортну пригоду. На щастя, всі залишилися живими...

У межах фестивалю відбулися гутірки з багатьма відомими в Україні громадськими діячами, письменниками, кіномитцями та журналістами, а також з ветеранами ОУН-УПА. З успіхом пройшла реконструкція бою підрозділу УПА проти підрозділу «Вермахту» та польських поліцаїв.

Вдень 4 серпня відбувся масовий флеш-моб: «бандерштатівці», вишикувавшись, утворили собою гігантський живий тризуб – державний символ України та символ багатовікової боротьби за Волю й Незалежність.

Журналісти «Козацького краю», який виступив у ролі інформаційного партнера «Бандерштату», побували безпосередньо у Луцьку на фестивалі. Змогу «заглянути» на фестиваль і нашим читачам дасть фоторепортаж Олега ОСТРОВСЬКОГО.

www.cossackland.org.ua

Козацький край

На сайті "Козацького краю" маємо відвідувачів уже з 101 країни світу. Найбільшу кількість відвідувань нашого сайту з-за кордону дали США, Росія, Швеція, Німеччина, Англія, Польща, Італія, Франція, Канада та Іспанія.

Перше місце за кількістю глядацьких симпатій — у гетьмана Війська Запорізького і ватажка Визвольної війни, — Хмельницького хотіли б бачити біля керма України більше 33% опитаних.

На другому місці — голова Центральної Ради Михайло Грушевський. Між ним і Хмельницьким великий розрив не тільки в епохах, але і в кількості голосів. За Грушевського проголосувало 12% українців.

Третій за популярністю правитель — теж гетьман, Іван Мазепа. Він набрав майже 10% голосів. Потім йде другий президент незалежної України Леонід Кучма з 8,4% голосів. А його попередник — Леонід Кравчук — набрав майже 5%.

Цікаво, що практично однакове число українців вважають ідеальним правителем першого секретаря УРСР Володимира Щербицького та лідера ОУН Степана Бандеру — трохи більше 5%.

Менше ніж у Щербицького й Бандери — у тих, хто замикає рейтинг: нинішній президент Віктор Янукович — тільки 3,5% вважають його ідеальним прави-

телем та Віктор Ющенко — 1,7% українців.

Найбільша підтримка у чинного президента зберігається на сході і півдні країни — до 6% опитаних там вважають Януковича ідеальним правителем. А ось жителі Західної України ставлять на перше місце зовсім не Степана Бандеру, чого слід було очікувати. Разом з Хмельницьким його випереджають Грушевський і Мазепа. Щербицького частіше інших вибирали кияни, а Кучму — жителі півдня України.

Цікаво, що Хмельницького вважають ідеальним лідером як молодь, так і люди середнього і похилого віку. А щодо подальших фігурантів рейтингу смаки сильно відрізняються.

Людам від 45 до 59 років більше імponує Щербицький, чію діяльність вони пам'ятають. А молоде покоління обирає очільника УНР Михайла Грушевського.

Багато з тих, хто брав участь в опитуванні, вважають, що ідеального правителя в історії України ще не було, інші говорять, що ідеальних взагалі не існує в природі. Серед інших варіантів

найчастіше називали Юлію Тимошенко, В'ячеслава Чорновола і Ярослава Мудрого.

Дослідження було проведено методом онлайн-інтерв'ю з використанням панелі iVOX. Вибірка становить 1009 анкет. Структура вибірки відповідає

складу інтернет-користувачів України за віком, статтю та регіоном проживання. Статистична похибка не перевищує 3,1%.

vpoltave.pl.ua

У ВІДПОВІДЬ НА «ТОРГІВЕЛЬНІ ВІЙНИ» МОСКВИ УКРАЇНЦІ МАСОВО ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ВІД РОСІЙСЬКИХ ТОВАРІВ

Активісти громадського руху «Відсіч» закликають українців бойкотувати товари російського виробництва у відповідь на внесення до переліку «ризикових» всіх без винятку українських імпортерів Митною службою РФ, зазначає Інтерфакс-Україна.

«Росія оголосила Україні тотальну економічну війну! Всі українські товари заборонені для експорту в Росію. Чи правда це, чи просто залякування, проте м'ясні, сирні, шоколадні та інші торгівельні війни Кремля

РОСІЯ ЗАБОРОНИЛА НАШІ ТОВАРИ ВІДВІДЧИМО ТИМ САМИМ!

БОЙКОТУЙ РОСІЙСЬКІ! Код російських товарів 480-489

Долучайся до бойкоту: 063-263-09-03, 098-953-44-05, 066-813-90-50, vidsech@gmail.com

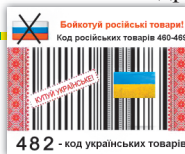
ЧАС ДАТИ ВІДСІЧ

з Україною просто дістали! Тому пропонуємо всім небайдужим приєднатися до бойкоту російських товарів в

Україні, — йдеться у відозві руху «Відсіч», оприлюдненій у соціальних мережах.

Теми, присвячені ігноруванню товарів російського виробництва, отримують велику кількість «лайків» одразу після їхнього створення і миттєво розповсюджуються в Інтернет-мережі на безлічі сайтів.

Українські користувачі соціальних мереж почали активно публікувати на власних сторінках сатиричні зображення з приводу українсько-російських відносин. Найбільшою популярністю користуються фото і колажі, які ілюструють ситуацію із заборобою ввезення української продукції до Росії і бойкоту російських товарів в Україні.

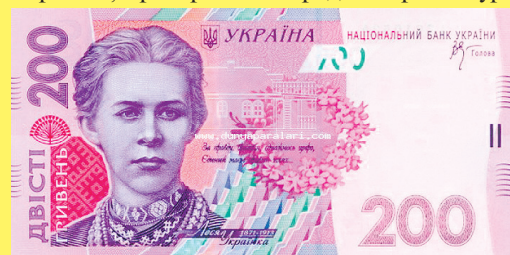
УКРАЇНСЬКІ ГРИВНІ ВИЗНАЛИ НАЙКРАСИВІШОЮ ВАЛЮТОЮ СВІТУ

Швейцарські фінансисти дійшли такого висновку на засіданні комісії з естетики Міжнародного фінансового банку.

Друге місце після гривні зайняв австралійський долар, на третій позиції — євро.

Замикають п'ятірку болгарський лев і американський долар.

Гривня в Україні була введена в грошовий обіг 2 вересня 1996, а самі купюри були видрукувані за чотири роки до цього. На банкнотах гривні зображені Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Іван Франко, Михайло Грушевський, Тарас Шевченко, Леся Українка, Григорій Сковорода та архітектурні пам'ятки.

Назва української валюти походить від грошей, що використовувалися ще в Київській Русі в XI столітті. З нею безпосередньо пов'язано походження і назви рубля: давньоруська гривня мала велику цінність, тому для дрібних розрахунків її рубали навпіл і кожен половинку називали рублем. Так і є у нинішній Україні — гривня, а у сусідній Росії — рубль, менш цінний як за дизайном, так і за курсом відносно світових валют. Як тут не процитувати пісенську гурту «Тартак», де є слова: «Ла-ла-ла, гривня краща рубля, ла-ла-ла, Лавра вища Кремля»?!

Нагадаємо, українську гривню швейцарці вже визнавали найкрасивішою валютою — у 2008 році.

Музейно-етнографічний комплекс ДИКИЙ ХУТІР

Вас приємно здивує:

- смачна українська кухня (дичина, наливочки, домашня випічка);
- літній майданчик на 150 осіб;
- зал до 90 осіб;
- високий рівень обслуговування;
- музей історії Холодного Яру VII-XX століття;
- затишні готельні номери;
- українська хата з піччю;
- чудовий краєвид Холодного Яру.

«Дикий Хутір» - Затишшя! Смачно! По-домашньому! Святкуйте по-Козацьки!

Черкаська обл., Чигиринський р-н, с. Мельникики, хутір Буда Холодний Яр, поряд з 1000-літнім дубом Максима Залізняка
тел./факс +38 (0472) 31-29-74; тел.: +38 (0472) 56-69-11;
+38 (067) 442-79-64; +38 (067) 238-47-57
www.hutirbuda.com

Передплатний індекс «Козацького краю»:
89155

Вартість передплати:

- * на 1 рік — 126 грн. 50 коп.
- * на 6 місяців — 63 грн. 25 коп.

Козацький край

Розкриття під Хоросами

Козацький край

СІЧ ПОВЕР

У Свій останній бій полковник Мешковський пішов з гвинтівкою проти кавалерії...

Нащадок золотоніських козаків вчився на священика, а став блискучим офіцером Армії УНР

Євген Мешковський народився у старовинному козацькому селі Богдани (нині - Золотоніського району Черкащини). Серед його предків - козацька старшина часів Богдана Хмельницького.

1897 року Євген з відзнакою закінчує Переяславське духовне училище. Полтавську семінарію по двох роках навчання залишив добровільно і у січні 1901 пішов на службу до 174-го Роменського піхотного полку. До речі, у Полтавській духовній семінарії він вчився майже водночас із Симоном Петлюрою... 1902 року поступив до Чугуївського піхотного юнкерського училища. У квітні 1905 підпоручик Мешковський направлений до 198-го піхотного резервного Олександрівського полку, керує навчальною командою. Закінчив з відзнакою офіцерську школу в Петербурзі - у червні 1912 року. Восени 1908 року одружився з Лізою Веселовською, донькою відомого українського філолога, академіка Петербурзької АН, дійсного статського радника Олександра Веселовського, чий діди козакували на Запорозькій Січі.

Мешковський здобуває освіту в Миколаївській академії Генерального штабу, отримує звання штабс-капітана і першу офіцерську нагороду - орден св. Станіслава III ступеня. Коли в серпні 1914 р. вибухнула Перша світова війна, Мешковський подав рапорт, щоб його взяли на фронт в Україну. В листопаді 1914 р. його відправили в піхотну дивізію армії генерала Брусилова. Його дружина Ліза, закінчивши курси медсестер, виїхала в Україну разом зі своїм чоловіком і влаштувалася в дивізійний польовий госпіталь. В листопаді 1914 року Мешковський за виняткову мужність нагороджений орденом Святого Георгія, у лютому 1915 - орденом Святого Володимира 4-го ступеня з мечами і бантом. У листопаді 1915-го старший ад'ютант штабу 1-ї Фінляндської стрілецької дивізії Мешковський нагороджений Георгіївською зброєю.

Улітку 1915 року дивізія Мешковського стояла над річкою Стрипою на Поділлі. Її протистояв полк Українських січових стрільців, з якими згодом Мешковському довелося захищати Україну від більшовицької навали... 3 червня до вересня 1916 Мешковський - штаб-старшина для доручень штабу 32-го армійського корпусу. 15 серпня підвищений до звання підполковника, невдовзі призначений начальником штабу зв'язку 11-ї армії. Наприкінці 1916 року Мешковського відкликали в Петроград, тут він зустрів Лютневу революцію. За свідченнями Єлисавети, натовп

п'яних матросів оточив готель «Асторія» і витяг подружжя на вулицю. З Євгена зірвали погони, відібрали револьвер, намагалися забрати також Георгіївську шаблю - нагороду за хоробрість, але він її не віддав. П'яні анархісти хоті-

ЗОЛОТОНІСЕЦЬ ЄВГЕН МЕШКОВСЬКИЙ ПРОЙШОВ ШЛЯХ ДО ФАКТИЧНОГО КОМАНДУВАЧА УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

ли їх розстріляти з іншими генералами, яких заарештували в тому ж готелі, однак доля уберегла їх: усіх відвели до Таврійського палацу, де розміщувався штаб Керенського. При тимчасовому уряді з березня по вересень 1917 очолював штаб 105-ї піхотної дивізії. У вересні 1917 р. Мешковський уже в ранзі полковника повернувся на Волинь, на посади начальника штабу 1-ї Туркестанської стрілецької дивізії. Ліза знову працює у військовому шпиталі. У лютому працює помічником Волинського губернського комісара.

Російська армія розвалювалася. Під впливом більшовицької пропаганди солдати бунтували. Згадуючи ці часи, відомий письменник Євген Маланюк, який служив разом із Мешковським, писав: «Євген Мешковський, його дружина та кілька старшин були як самотній острів серед бурхливого моря туляків, москвинів, киргизів, туркменів, сартів, татар та інших. І тільки Мешковський зумів приборкати роз'юшені солдатські маси й організовано привести дивізію до Києва, де її остаточно розформували».

Під час перебування подружжя Мешковських у Києві Центральна Рада своїм Четвертим Універсалом від 22 січня 1918 року проголосила незалежність України і розгорнула розбудову української армії. Полковник Мешковський з 10 березня 1918 року працює в українському Генеральному штабі в Києві;

читає лекції з політичної географії в Інституті Близького Сходу. Разом з начальником Генерального штабу полковником О. Сливинським та мічманом М. Білинським у складі очолюваної С. Шелухиним української делегації на перемовинах з Раднаркомом. Різно негативно ставився до приватних охоронних загонів та каральних експедицій, про що 9 вересня написав доповідну Генштабу. Залишився він в штабі і після гетьманського перевороту. Дружина працювала у військовій лікарні. Після початку протигетьманського повстання вирушив до Одеси, у Фастові заарештований. Під час ан-

тигетманського повстання полковника Мешковського та генерала Омеляновича-Павленка арештували повстанці. На прохання військового міністра Західно-Української Республіки полковника Дмитра Вітовського, головний отаман Симон Петлюра відраджує 40-річного генерала Омеляновича-Павленка в Галичину, де його призначають командувачем армії ЗУНР. Євгена Мешковського 10 грудня - на посаду начальника штабу цієї ж армії.

Через декілька днів командарм Омелянович-Павленко захворів, УГА фактично керує Мешковський. Під безпосереднім керівництвом нового командування у грудні-січні проведено корінну реорганізацію війська, створено, по суті, нову Українську галицьку

МЕШКОВСЬКИЙ БУВ У НАЙБЛИЖЧОМУ ОТОЧЕННІ ГЕТЬМАНА СКОРОПАДСЬКОГО, А ПОТІМ - І ГОЛОВНОГО ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

армію з чіткою структурою; в її основу покладено три корпуси, до складу яких входили чотири піхотні бригади.

26 лютого 1919 р. Мешковського призначили начальником штабу східного фронту. Разом із ним у штабних вагонах або санітарних поїздах переїздила його вірна дружина

Єлисавета. Після поразки під Вінницею і Жмеринкою Південний фронт перестав існувати як фактична бойова одиниця. В тій отаманській сутолоці Волох 21 березня під дулами гвинтівок гайдамаків пропонує старшинам підписати відозву про визнання радянської влади. Не підписали Мешковський і М. Воскобійник. Сили, що їм підпорядковувалися, обстріляли 29 березня позиції волохівців, щоб зірвати перемовини з червоноармійцями. В терміновому порядку Мешковський відбуває в Румунію для переговорів щодо проходу частин УНР її територією. 14 квітня отримано дозвіл на евакуацію до Бессарабії. Проте за кордоном очікувала неприємна несподіванка - румуни, посилюючись на польську ноту, роззброюють українські частини. Недовго по тому українці без зброї повернулися на батьківщину, Мешковський лишився на перемовинах щодо повернення озброєння; призначений військовим представником УНР в Румунії. В кінці липня 1919 року Дієвою Армією УНР керує Василь Тютюнник; Волинською групою керує Георгій Бонч-Осмоловський, Мешковський прийняв командування штабом групи. 22 вересня підпорядковані йому частини вибили білогвардійців з Саврани та Кам'януватой.

20 листопада стає начальником штабу Дієвої Армії УНР.

початку грудня 1919 р. Мешковський захворів на тиф, і його разом з іншими тяжкохворими вивезли в Рівне, зайняте поляками, з якими Петлюра уклав військовий союз. Разом із ним у цій лікарні лікувалися від тифу і Василь Тютюнник та полковник Андрій Мельник - один з майбутніх очільників ОУН.

Після одужання повернувся до української армії на посаду

начальника мобілізаційної управи Генерального штабу УНР. У лютому 1920 р. Петлюра викликав Мешковського до Варшави і, після відповідного інструктажу, відправив його до Кременця, щоб він сформував генеральний штаб нової Української армії УНР, яка спільно з польськими військами мала виступити проти більшовиків. Мешковський отримав ранг першого генерал-квартирмейстера генштабу.

На початку липня 1920 р. головний отаман Симон Петлюра та Генеральний штаб армії УНР розташувались у Проскуріві. 5 липня кіннота Будонного прорвала фронт, і виникла загроза оточення Проскурова. Полковник Мешковський наказав евакуювати штаб армії. Як згадував генерал Микола Капустянський, в першу чергу - потяг головного отамана, якому пощастило проскочити через найбільш загрозливий Чорний Острів. Сам полковник залишив місто в останньому ешелоні. Уранці 6 липня зав'язався запеклий бій. Пізніше у своїх спогадах пані Єлисавета писала: «Залишивши при потязі підполковника Чаганівського, полковник Мешковський із гвинтівкою в руках на чолі своєї лави став наступати на головні ворожі сили. Сильним вогнем із гвинтівок примусив більшовицьку кінноту відступити, переслідував їх, аж поки не впав, поранений у стегно і руку». З поля бою його виніс сотник Андрій Чистосердов.

Першу медичну допомогу надала йому дружина Єлисавета. У місті Волочишк, до якого було близько одного кілометра, чекав на них потяг, присланий генералом Роммером, командиром 6-ї польської армії. Як згадував генерал Капустянський, «пораненого полковника поклали на залізничну дрезину, і пані Мешковська за допомогою двох козаків потягла його по рейках. Залізничну колію видно як на долоні - обстріл тривав далі. Козаки лишають дрезину та ховаються від куль за залізничним насіпом. Бідлашна пані Мешковська перевтомлена, в тяжкій розпуці тягне далі дрезину. Не раз і не двічі зупинялась, її серце ось-ось розірветься від напруження, але треба рятувати коханого чоловіка, бо буде запізно...» Полковника доставили до лікарні в Тернополі аж через три дні. Консильїум хірургів вирішує негайно ампутувати ногу, однак це не врятувало полковника від смерті.

Поховано Мешковського на Микулинецькому цвинтарі Тернополя. Розпорядженням Симона Петлюри йому посмертно присвоєно звання генерал-хорунжого.

Підготував Ігор Артеменко

Омельян Пугачов і Степан Разін — українські козаки

Найяскравіші постаті російської історії, герої багатьох наукових досліджень і художніх творів, Омельян Пугачов та Степан Разін за походженням, виявляється, були українцями.

чьей малороссийской Зимовейской станице». На допиті ж у листопаді 1774 року він повідомив, що його дід Михайло «был Донского войска Зимовейской же станицы козак, и прозвище было ему

кому козацьких військах. Тож закономірно, що коли 18 вересня 1773 року на Яїку (Уралі) почалося повстання під проводом Омельяна Пугача, то українці були чи не основною його ударною

силою. Колишні гайдамаки (є дані про те, що навіть сам Максим Залізняк утік з сибірської каторги і приєднався до повсталих пугачовців), запорожці... Майже тисяча українських козаків перейшла на бік повстанців навесні 1774 року з

ської армії Пугача свої найкращі війська, а зрадники не захопили й видали карателям свого отамана! Повстання було жорстоко придушене восени 1774-го, а 21 січня 1775-го Омелько Пугач був прилюдно замордований у Москві.

Отже, так звану селянську війну «під проводом Омельяна Пугачова» — найбільшу в історії Російської імперії, можна цілком вважати і українським повстанням проти поневолювачів, одним з важливих етапів трагічної історії наших визвольних змагань. Так само, як і повстання під проводом Степана Разіна — Стеньки Разіна, оспіваного у відомій російській пісні, який на Красній площі в Москві 6 червня 1671 року після лютих тортур був четвертований за царським указом. А тим часом і Степан Разін, і повстання під його проводом прямо пов'язані з Україною.

Та й сам Степан Разін був українцем, бо народився він там же, де й Пугачов, — як вказано в архівних документах, «в малороссийской станице Зимовейской на Дону». Ще 1663 року Степан Разін на чолі загону дон-

московського царя. Згодом повстання переросло у війну — після того, як до разінців приєдналися українські повстанці на чолі з полковником Острогозького полку Іваном Дзиковським. Саме він ще 1668 року таємно домовився із Степаном Разіном про спільний збройний виступ — і восени 1670-го повстанням була охоплена вся Слобідська Україна. Якби не зрада промосковськи налаштованої частини козацької верхівки, то невідомо, чим би закінчилася війна під проводом Степана Разіна. Змовники захопили керівників повстання в Україні, видали їх царю. Повстанці боролися проти гніту московського царя, за козацькі вольності і порядки. Вони прагнули свободи, їх ідеалом була козацька держава. Та в квітні 1671 року тяжко пораненого Степана Разіна захопили зрадники і видали московському царю на розправу.

Після розвалу СРСР в нинішній Російській Федерації відновлюються імперські цінності і традиції, ревізується історія, тож і Степан Разін, і Омельян Пугач та інші герої, котрі руйнували основи імперії, вважаються ледь не державними зло-

КОЗАКИ ОМЕЛЯНА ПУГАЧОВА І ПОЛОНЕНИМИ СОЛДАТИ МОСКОВСЬКОГО ЦАРЯ. З КАРТИНИ ХУДОЖНИКА ОЛЕГА ЛЕОНТЬЄВА

«Вечная малороссийская наклонность к неудовольствию» — ця риса Омелька Пугача була виокремлена в матеріалах слідчої комісії після його підступного арешту, і саме цю рису карателі вважали однією з головних причин бунтарства цього українського козака, намагаючись не помічати інших, соціально-політичних...

А тим часом Омелько Пугач був, можна сказати, чи не першим політичним діячем, який зрозумів, що поневолені народи Росії не зможуть звільнитися самотужки, поодинокі, а лише після розвалу всієї колоніальної імперії.

Після придушення московськими і польськими військами гайдамацького повстання Коліївщини, яке розпочалося з Холодного Яру в Україні (а в Коліївщині, за деякими даними, брав участь і Омелько Пугач), він втікає аж у Передкавказзя, на Терек. У нього виникає задум об'єднати всіх козаків — запорозьких, донських, слобідських, волзьких, яїцьких і підняти повстання, залучивши до нього покріпачених селян та всіх пригноблених, щоб захопити Москву і встановити скрізь «вільні козацькі порядки».

Омельян Пугач народився 250 років тому, як зазначено в офіційному висновку Оренбурзької таємної слідчої комісії від 1774 року, в «коза-

Пугач». До речі, Бугогардівською палатою Запорозької Січі 1773 року командував полковник Пугач...

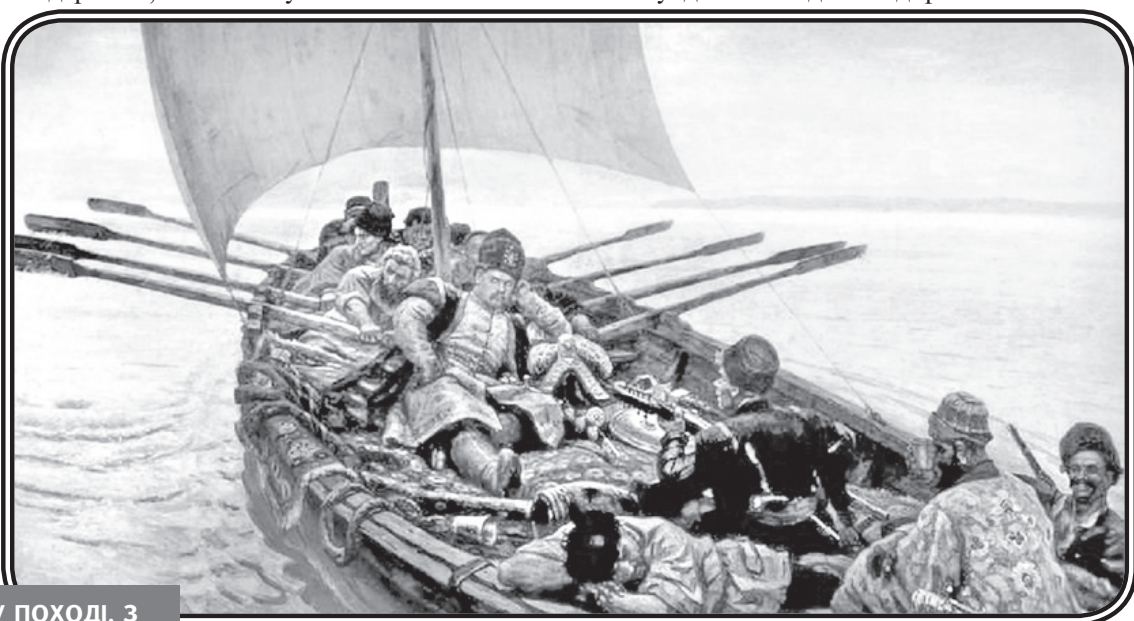
Омелько Пугач розмовляв українською. Треба сказати, що українці становили значну, якщо не більшу частину населення Дону. Як зазначав дослідник Бронштейн, уже 1638 року на Дону налічувалося понад 10 тисяч «черкас» — українців. Та й назва столиці Донського козацького війська — Черкаськ промовляла сама за себе: «черкасами» колись називали українців. Відомий російський історик Васілій Татішев дослідив, що Черкаськ був заснований ще 1569 року козаками Черкаського і Канівського старости Вишневецького під час експедиції на допомогу оточеній турками Астрахані. Це підтверджував й інший знаменитий російський історик Ніколай Карамзін:

СТЕПАН РАЗІН З КОЗАКАМИ У ПОХОДІ. З КАРТИНИ ХУДОЖНИКА ВАСИЛЯ СУРІКОВА

«Между Азовским и Каспийским морем сделалась новая воинственная республика... взяли город Ахас, назвали его Черкасским, или Козачьим (ибо то и другое имя знаменовало одно)».

Українці переважали також у Волзькому козацькому війську, значна частина їх була і в Терському та Яїць-

російської каральної армії, посланої на придушення повстання, якою командував генерал Бібіков. Пугачовці з'явилися й на Запоріжжі. Не даремно, коли влітку 1775

року царські війська зруйнували Запорозьку Січ, серед українських і донських козаків довго ходила легенда, що останній кошовий Січі Петро Калнишевський переховується десь на Дону...

Хтозна, якою була б майбутня доля України, якби російський уряд, спішно уклавши мир з Туреччиною, не послав проти повстан-

ських козаків разом із запорожцями успішно воював проти кримських татар. Навесні 1670 року Степан Разін очолив народне повстання, що охопило Дон, Поволжя, Підмосков'я. Не обійшло воно й Україну. Це був спільний виступ донських і запорозьких козаків, інших поневолених Московією народів і племен проти спільного ворога —

чинцями. Що ж, з точки зору імперсько-великодержавної — можливо, й так. Але не з позицій загальнолюдських цінностей. Тож Україна повинна надати «політичний притулок» у власній історії, хоча б посмертно, своїм синам, Омельяну Пугачу та Степану Разіну...

Підготував
Петро ДОБРО

Православний календар

28 СЕРПНЯ СВЯТО УСПІННЯ
ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Слово успіння означає заглиблення в сон, мирну кончину, схожу на сон. Смерть Божої Матері Церква називає Успінням, тому що Вона «ніби на деякий час заснула і, як від сну, пробудилася».

Дивовижне життя Пречистої Диви, дивовижне й Успіння Її, як оспівує Свята Церква: «Бог всесвіту показує на Тобі, Царице, чудеса, що перевищують закони природи. І під час Народження Він зберіг Твоє дівство, і в гробі зберіг від тління тіло Твоє» (канон 1, пісня 6, тропар 1). У Пресвятій Диві переможено закони природи: в народженні зберегла Вона дівство, в Успінні не залишила світ. Після народження Вона залишається Дивою, а після смерті залишається живою. Вона заснула, щоб прокинутися для життя у вічному блаженстві. Вона преставає до Бога – Джерела життя, – щоб оберігати від смерті душі Своїми молитвами.

Що відомо нам про обставини Успіння?

Обставини Успіння Божої Матері не описані у Святому Письмі, але здавна відомі в Церкві. Богоматір після воскресіння Спасителя жила в Єрусалимі. Коли Ірод розпочав гоніння на Церкву, Божа Матір переселилася з апостолом Іоанном Богословом в Ефес. Живучи тут, Вона відвідала праведного Лазаря на острові Кіпр, побувала на Афонській горі й благословила її. Незадовго до смерті Вона повернулася до Єрусалима.

Дні і ночі Богородиця проводила в молитві. Нерідко вона приходила до Святого Гробу Господнього, кадила фіміам і преклоняла коліна. Під час відвідування Голгофи перед Нею з'явився Архангел Гавриїл і сповістив про Її близьке переселення з земного життя у життя Небесне, вічно блаженне. Як заповість Архангел вручив Їй пальмову гілку.

З Небесною звісткою повернулася Божа Матір у Вифлеєм з трьома дівами, які прислужували Їй. Потім Вона покликана праведного Іосифа з Аримафеї та учнів Господа, яких сповістила про Своє близьке Успіння. Пресвята Діва молилася, щоб Господь послав до Неї апостола Іоанна. І Дух Святий переніс його з Ефеса, поставивши поряд з тим місцем, де лежала Матір Божа. Святий Іоанн Дамаскін говорить, що апостоли, число яких і злічити не можна, злетілися, подібно до хмар і орлів, щоб послужити Матері Божій. Побачивши один одного, апостоли раділи, але здивовано питали: для чого Господь зібрав їх в одне місце? Святий Іоанн Богослов, зі слів радости вітаючи їх, сказав, що прийшов час Божій Матері відійти до Господа.

Увійшовши до Матері Божої, вони побачили, як Вона сидить на ложі, сповнена духовної радості. Пресвята Діва прославляла Бога за те, що Він почув Її молитву й виконав бажання Її серця, а тоді почала бесіду про майбутню Свою кончину.

Настала третя година, коли повинно було статися Успіння Божої Матері. Святі апостоли зі співами оточували прикрашений одр, на якому лежала Пречиста Діва Богородиця. Вона молилася в очікуванні Свого відходу і прищестя Свого улюбленого Сина та Господа.

Раптом засяяло невимовне Світло Божественної Слави, перед Яким померкли палаючі свічки. Стеля приміщення ніби зникла в промінні неосяжного Світла, і зійшов Сам Цар Слави, Христос, оточений безліччю Ангелів, Архангелів та інших Небесних Сил з праведними душами праотців і пророків, які колись провіщали про Пресвяту Діву.

Побачивши Свого Сина, Божа Матір вигукнула: «Величає душа Моя Господа, і зрадів дух Мій у Бозі, Спасі Моїм, бо зглянувся на смирення раби Своєї» – і, підвішись із ложа на зустріч Господу, вклонилася Йому. Господь запросив Її до обителі Вічного Життя. Без жодного тілесного страждання, ніби у приємному сні, Пресвята Діва передала душу в руки Свого Сина і Бога. Тоді залунав радісний ангельський спів.

Небесні брами возвисилися, зустрівши душу Пресвятої Богородиці. Херувими й Серафими з радістю прославили Її. Благодатне обличчя Богоматері сяяло славою Божественного дівства, а від тіла розлилося благоухання. Оплакавши свою розлуку з Матір'ю Божою на землі, апостоли розпочали поховання Її пречистого тіла. Святі апостоли Петро, Павло, Яків та інші з числа дванадцяти апостолів понесли на своїх плечах одр, на якому лежало тіло Приснодиви.

Коли процесія дійшла до Гефсиманії, після останнього цілування, апостоли поклали тіло Пречистої Богоматері в гроб і закрили вхід у печеру великим каменем. Три дні вони не відходили від місця поховання, возносячи безперестанні молитви і псалмспіви.

На премудрий розсуд Божий апостолу Фомі не судилося бути присутнім під час поховання Матері Господньої. Прийшовши на третій день у Гефсиманію, він гіркими слізьми плакав перед погребальною печерою, жалкуючи про те, що не удостоївся останнього благословення Матері Божої і прощання з Нею. Апостоли, сердечно жалюючи його, наважилися відкрити печеру, щоб він міг вклонитися святым останкам Приснодиви. Але, відкривши труну, вони знайшли там лише Її погребальні пелени і зрозуміли, що Пресвята Діва вознесена разом з тілом на Небо.

Увечері того ж дня, коли апостоли зібралися в будинку, щоб підкріпити себе їжею, їм з'явилася Сама Матір Божа і сказала: «Радійте! Я з вами – в усі дні». Це так порадувало апостолів і всіх, хто був з ними, що вони підняли частку хліба, яку залишали на трапезі на згадку про Спасителя («частка Господня») і вигукнули: «Пресвята Богородиця, помагай нам». (Цим було покладено початок чину піднесення панагії – звичаю піднесення хліба на честь Матері Божої, який і донині зберігається в монастирях).

У православній іконографії є класичний тип ікони Успіння, на якій Божа Матір лежить на смертному одрі. Навколо стоять апостоли, а посередині – Христос у славі приймає в руки душу Своєї Матері. На деяких іконах підкреслюється тілесне вознесення: у верхній частині ікони, над зображенням Успіння, зображена Божа Матір, яка сидить на троні, у мандорлі, яку ангели возносять на небеса. Мандорлю в християнській іконографії називається мигдалеподібне саяво, серед якого зображають Христа і Богоматір, коли хочуть показати їх у славі.

На руській іконі XVI століття Христос стоїть, оточений мандорлюю, що знаменує Його славу, і дивиться на тіло Своєї Матері, яке лежить на прикрашеному одрі. У лівій руці Він тримає маленьку фігурку, обвиту білими пеленами і увінчану німбом: це – «всесвітла душа», яку вже прийняв Христос у Свої «пречисті долоні». На інших іконах зображується чудесне прибуття апостолів. Велика кількість херувимів на деяких іконах оточують мандорлу Господа.

На багатьох іконах Успіння зображено епізод з Афонієм. Цього фанатику-юдею ангел відрубав мечем обидві руки за те, що він насмілювався торкнутися смертного одра Богородиці. Ця деталь апокрифічного характеру присутня в богослужінні та іконографії свята і повинна нагадати про те, що кінець земного життя Божої Матері утворює якнайглибшу внутрішню таїну Церкви, яка не потерпить її осквернення: невидима для поглядів зовнішніх, слава Успіння Божої Матері досягається лише через приналежність до досвіду життя Церкви.

Широ вітаю усіх з торжеством свята! Нехай пресвята Богородиця покрий нас усіх святим своїм омофором!

З повагою підготував протоієрей Василь Циріль – настоятель Храму Святих Первоверховних Апостолів Петра і Павла. м. Чигирин

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

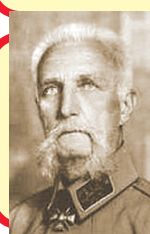
21–31 серпня

21 серпня 1627 р. видано "Лексикон" Памви БЕРИНДИ – перший словник української мови.

21 серпня 1652 р. син гетьмана Богдана ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – Тимофій одружився на дочці молдавського правителя Розанді (на портретах), що стало приводом для відновлення союзу Молдавії з Україною

21 серпня 1925 р. помер поет Осип МАКОВЕЙ.

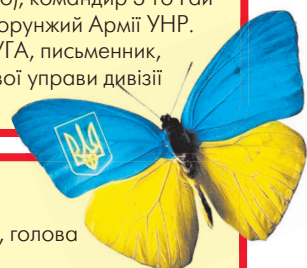
22 серпня 1901 р. народився Лавро КЕМПЕ, козак полку Чорних запорожців Армії УНР, режисер, актор.

23 серпня – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА.

23 серпня 1870 р. народився Володимир СІКЕВИЧ (на фото), командир 3-го Гайдамацького полку, посол уряду УНР в Угорщині, генерал-хорунжий Армії УНР.

23 серпня 1898 р. народився Михайло КУШНІР, стрілець УГА, письменник, гравер, просвітянин; культурно-освітній референт Військової управи дивізії "Галичина", редактор органу СУМ США "Авангард".

24 серпня – ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.

24 серпня 1897 р. народився Степан СУЛЯТИЦЬКИЙ, командант чоти і скорострільної сотні Гуцульського куреня УГА, командант Карпатської Січі, голова ОУН у Західній Німеччині.

25 серпня 1604 р. польсько-українське військо роз почало похід на Москву, який завершився її взяттям і воцарінням Лжедмитрія І.

25 серпня 1792 р. задунайська козацька флотилія прибула в Темрюк. Там рівно через 100 років в пам'ять про цю подію спорудили пам'ятник запорожцям, які на землі Кубані відроджували порядки славної Січі.

25 серпня 1868 р. народився Сергій ІЗОТОВ, старшина Дієвої армії УНР.

25 серпня 1963 р. помер письменник Іван БАГРЯНИЙ, один з творців Української Головної Визвольної Ради.

25 серпня 1964 р. радянський дисидент, герой боїв на Халхин-Голі і війни проти нацистської Німеччини українець Петро ГРИГОРЕНКО був позбавлений звання генерал-майора і розжалуваний до рядового – за активну правозахисну діяльність на захист депортованих кримських татар.

25 серпня 2008 р. загинув черкашанин Михайло СИРОТА, народний депутат, «батько Конституції України».

26 серпня 1657 р. у Чигирині Гетьманом України (до повноліття Юрія Хмельницького) обрано Івана ВИГОВСЬКОГО (на портреті).

26 серпня 1878 р. народився Михайло ГАЛУЩИНСЬКИЙ, командант УСС, голова Львівської "Просвіти".

26 серпня 1899 р. народився Семен ФЕДУНЬ, січовий стрілець, старший десятник УГА, кооператор, учасник творення дивізії "Галичина", до якої послав двох синів – Івана та Ярослава.

26 серпня 1992 р. помер Юліан ТЕМНИК, сотник УГА і дивізії "Галичина", інженер-агроном, управитель Української торонтської кредитної спілки.

27 серпня 1856 р. прийшов у світ Іван ФРАНКО.

27 серпня 1920 р. створено Українську військову організацію.

27 серпня 2007 р. ухвалено протестну Відозву української інтелігенції з приводу рішення спорудження пам'ятників російській цариці Катерині в Одесі та Сімферополі.

28 серпня 1575 р. народилася Галшка ГУЛЕВИЧИВНА (на портреті), співзасновниця Київського братства, монастиря і школи, які перетворилися на Києво-Могилянську академію.

28 серпня 1819 р. народився Іван ПОПКО, кубанський етнограф, історик.

28 серпня 1886 р. народився Олександр БОЙКІВ, десятник УСС, підхорунжий УГА, член ПУН, член Сенату ОУН.

28 серпня 1920 р. загинув козак 2-ї сотні полку Чорних запорожців Олекса ПИРІГ.

28 серпня 1922 р. у Києві москалі розстріляли членів "Козачої ради", серед них сотника Лозовика, Михайла Гудимовича, Настю Гудимович, Івана Тарасенка, Марію Тарасенко (разом 82 особи).

29 серпня 1619 р. відбулася «Кам'янка Струмилова» - перша відома в історії постановка українських інтерлюдій.

29 серпня 1868 р. народилася Людмила СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА, драматург, літературознавець, член Української Центральної Ради, закатована НКВС.

29 серпня 1897 р. народилася Юлія ПАСТУШЕНКО (Мирослава СОПІЛКА)

– поетеса і прозаїк, звинувачувана польськими і радянськими спецслужбами в «українському націоналізмі». Розстріляна в Києві 1937 року.

30 серпня 1883 р. народився Дмитро ДОНЦОВ, ідеолог українського націоналізму.

30 серпня 1895 р. народився Олександр ШАНДРУК-ШАНДРУКЕВИЧ, командир кулеметної сотні 2-го Запорозького полку Запорозької дивізії, хорунжий дивізії "Галичина", начальник постачання УНА.

30 серпня 1919 р. українські війська вибили більшовиків з Житомира і Києва.

30 серпня 1920 р. у Празі утворено Українську військову організацію на чолі з Євгеном КОНОВАЛЬЦЕМ.

30 серпня 1941 р. внаслідок теракту в Житомирі загинули видні діячі ОУН Микола СЦІБОРСЬКИЙ та Омелян СЕНИК.

30 – 31 серпня 1903 р. у Полтаві відкрито пам'ятник Іванові КОТЛЯРЕВСЬКОМУ.

31 серпня 1881 р. народився Іван ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО (на фото), командир групи "Наварія" Галицької армії та Окремої кінної дивізії Армії УНР, генерал-хорунжий, художник.

Свідectво про державну реєстрацію
КВ №18773-7573ПР від 18.01.2012 р.

Козацький край

Головний редактор –
Олег ОСТРОВСЬКИЙ
Шеф-редактор – Віктор ВОЛЯ
Редактор випуску – Петро ДОБРО
Голова редакційної ради –
Володимир МУЛЯВА
Засновник – Чигиринська ГО
"Вільне Козацтво Холодного Яру"

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ – 89155

Адреса редакції:
вул. Ільїна, 330, к.4, м.Черкаси, 18005, тел.: (0472) 31-29-74
E-mail: Cossack_land@i.ua

Газета віддрукована в ПП Руденко Ю.І.,
м. Черкаси, вул. Вербовацького, 1а. Тираж – 10 000 екз.
Замовлення № 555